

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА МЕТОДИК ПРИРОДНИЧО
МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 2014 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

8.4 ПП «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ»

спеціальність 8.010102 «Початкова освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2014

УДК 378.1(073)
ББК 74.580

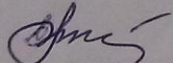
Методика викладання дисциплін освітньої галузі «Технології» : роб.навч.прог. [для студ. спец. 8.01010201 «Початкова освіта»] / уклад. Даніелян А.Я., Кошман П.Я.
– Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 18 с.

Розробники: Даніелян Анаїт Яшевна, кандидат педагогічних наук кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, Кошман Петро Якович, викладач Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

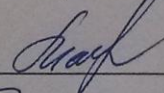
Робоча програма затверджена на засідання кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін

Протокол від «29» серпня 2014 року №1

Завідувач кафедри початкової освіти та методик
природничо-математичних дисциплін

 _____ К.І.Волинець

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 _____ М. А.Машовець

*Техніки зліскі з РНП
структура іннова*

© КУ імені Бориса Грінченка, 2014 рік
© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Зміст.....	3
Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	4
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	6
III. Програма	7
<i>Змістовий модуль I. Методика трудового навчання та художньої праці</i>	
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика викладання дисциплін освітньої галузі «Технології»»	8
V. Плани семінарських та практичних занять.	9
VI. Завдання для самостійної роботи.	11
Карта самостійної роботи магістранта.	11
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	12
VII. Методи навчання.	13
IX. Методичне забезпечення курсу	13
X. Орієнтовна тематика магістерських робіт.	14
XI.Рекомендована література	
Основна.	15
Додаткова.	15
Інтернет ресурси	15

Пояснювальна записка

Учитель повинен навчитися конструювати інтегрований зміст технологічних дисциплін, щоб забезпечити професійну готовність реалізувати вимоги програм з трудового навчання для початкової школи: «Трудове навчання», «Художня праця», «Дизайн і технології». Безперервна система технологічної освіти передбачає наступні складові: дошкільну, початкову, загальну, профільну, професійно-педагогічну і професійно-мистецьку. Професійно-педагогічна технологічна освіта є складовою у системі проектно-технологічної підготовки майбутніх учителів.

Мета курсу полягає у формуванні фахової компетентності магістрів початкового навчання з методики викладання дисциплін освітньої галузі «Технології» і реалізується у завданнях:

- ознайомити студентів із складовими універсальної стратегії проектування: конвергенцією, дивергенцією, трансформацією;
- розробити модель методичних основ формування конструктивних умінь в учнів початкових класів;
- створити проекти предметно-розвивального середовища з трудового навчання, художньої праці, дизайну і технологій.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 модуля:

- Методика трудового навчання та художньої праці.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес формування фахової компетентності магістрів початкового навчання з методики навчання учнів предметів освітньої галузі «Технології».

Методика трудового навчання зводиться до техніко-технологічних дій як пріоритетних.

Методика художньої праці полягає у художньому проектуванні майбутніх виробів. Це, переважним чином, фігуротворення кольорографічне у супроводі художнього мовлення.

Методика технологій і дизайну дозволяє поєднувати дві попередні методики в ігровому дизайні, де пошукове макетування здійснюється після художнього проектування.

Курс: Підготовка магістрів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1 кредит</i> Змістових модулів: <i>1 модуль</i> Загальна кількість (години): <i>36 годин</i> Тижневих годин: <i>1 година</i> Аудиторних – <i>14</i> <i>годин</i>	Галузь знань <i>0101 "Педагогічна</i> <i>освіта "</i> Спеціальність: <i>8.01010201 початкова освіта</i> Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"магістр"</i>	Нормативна Рік підготовки: <i>2</i> Семестр: <i>11.</i> Лекції (теоретична підготовка): <i>6</i> <i>годин</i> Семінарські заняття: <i>6 годин</i> Самостійна робота: <i>11 годин</i> Індивідуальна робота: <i>2 години</i>

Самостійної роботи студента – <i>11 годин</i>		Вид контролю: залік.
--	--	-----------------------------

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів								
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль Контроль, ПМК	Семестровий контроль
Змістовий модуль I									
Методика трудового навчання та художньої праці									
1.	Методика як теоретична дисципліна	2					2		
2.	Структурні компоненти методики трудового навчання і їх характеристика	6	4	2	2		2		
3.	Структурні компоненти методики художньої праці і їх характеристика	4	2	2			2		
4.	Макетування підручників і посібників з художньої праці для учнів 1-4класів	6	3		2	1	2	1	
5.	Структурні компоненти методики технологій і дизайну і їх характеристика	4	2	2			2		
6.	Макетування підручників і посібників з дизайну і технологій	5	3		2	1	1	1	
Разом за навчальним планом		36	14	6	6	2	11	2	9

III. Програма

Змістовий модуль I

Методика трудового навчання та художньої праці

Лекція 1. Структурні компоненти методики трудового навчання і їх характеристика.

Мета і завдання, зміст, організаційні форми, способи, прийоми і засоби, середовище, оцінювання навчальних досягнень з трудового навчання.

Концепція навчально-методичного комплексу з трудового навчання для початкових класів.

Макетування підручників і посібників з трудового навчання для учнів 1-4 класів.

Лекція 2. Структурні компоненти методики художньої праці і їх характеристика.

Мета і завдання, зміст, організаційні форми, способи, прийоми і засоби, середовище, оцінювання навчальних досягнень з художньої праці.

Лекція 3. Структурні компоненти методики технології і дизайну і їх характеристика.

Мета і завдання, зміст, організаційні форми, способи, прийоми і засоби, середовище, оцінювання навчальних досягнень з дизайну і технологій.

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

Семінар 1

Тема: Макетування підручників і посібників з трудового навчання

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Теорія множинного інтелекту Г.Гарднера і Т.Б'юзена

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

Рекомендована література

Основна:

1. Короткий психологічний словник / за ред.. В.І.Войтка. – К.: Вища школа, 1976. – с.184.
2. Г.Гарднер. Структура розуму: теорія множественного інтелекту.

Додаткова:

1. Марко Грушевський. Дитина в звичаях і віруваннях українського народу. – К.: ЗАТ «Оболонь», 2001. – 96 с.
2. Волинець Л.В. Актуалізація загальної мистецької освіти в умовах європейської інтеграції // Шлях освіти. - №5, 2006. – с.18.

Інтернет ресурси:

1. falko.ucoz.ua»
2. KazEdu.kz

Семінар 2

Тема: Макетування підручників і посібників з художньої праці

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Концепція навчально-методичного комплексу художньої праці

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

Рекомендована література

Основна:

1. Букалов А.В., Ермак В.Д., Каганец І.В. Заочная школа соционики. – Киев: Сициотех, 1991.
2. Букалов А.В., Бойко А.Т. Соционика: тайна человеческих отношений и биоэнергетика. – Киев: Укрвузполиграф, 1992.

Додаткова:

1. Букалов А.В. Структура и размерность функций информационного метаболизма: Введение в аналитическую соционику// Соционика, ментология и психология личности. – 1995. -№2.
2. Спирин Л.Ф. Профессиограмма общепедагогическая. – М.-Кострома: Академия педагогических и социальных наук: КГПУ им. Н.А.Некрасова, 1995.

Интернет ресурси:

1. kristti.com.ua
2. [br.com.ua>referats/Pedagogica/52889.htm](http://br.com.ua/referats/Pedagogica/52889.htm)
3. [nowoselie.ru>...kursy/rozvitok...trudovogo-navchannya/](http://nowoselie.ru/kursy/rozvitok...trudovogo-navchannya/)

Семінар 3

Тема: Макетування підручників і посібників з дизайну і технологій

План заняття**I. Теоретична частина.**

1. Концепція навчально-методичного комплексу з дизайну і технологій

II. Перевірка виконання самостійної роботи.**III. Захист навчального проекту.****Рекомендована література****Основна:**

1. Приступа Є.Н. Становлення і розвиток педагогічних основ української народної фізичної культури: Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України. –Київ, 1996. – 48 с.
2. Щербак П.І. Формування у студентів педагогічних інститутів потреби у фізичному вдосконаленні: Автореф. дис... канд.. пед. наук:13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України. –Київ, 1994. – 23 с.

Додаткова:

1. Гордеева Н.Д. Взаимодействие когнитивных и моторных компонентов в функциональной структуре исполнительской деятельности. / Тезисы докладов всесоюзной конференции «Развитие эргономики в системе дизайна». – Боржоми, 1979.
2. Гордеева Н.Д., Гречина А.П., Мнацаканян С.А. Этапы построения сенсомоторного образа пространства. – В кн.: Эргономика. Труды ВНИИТЭ.- №16. – М.:1978.
3. Запорожец А. В., Венгер Л.А., Зинченко В.П., Рузская А.Г. Восприятие и действие.-М.:1967.

Интернет ресурси:

1. [litsoch.ru>referats/read/269658/](http://litsoch.ru/referats/read/269658/)
2. [umanpedcollege.at.ua>SR...MTNP...trudovogo_navchannja...](http://umanpedcollege.at.ua/SR...MTNP...trudovogo_navchannja...)
3. [cnml.com.ua>index.php?cat=332](http://cnml.com.ua/index.php?cat=332)
[vchiteli.dp.ua>...dosvid...metodiv...pochatkovij-shkoli](http://vchiteli.dp.ua...dosvid...metodiv...pochatkovij-shkoli)

VI. Завдання для самостійної роботи

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Методика трудового навчання та художньої праці		
<i>Методика як теоретична дисципліна. Її структурні компоненти, їх характеристики.</i>		
❖ Тематичні блоки підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Інші структурні компоненти підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Принципи формування змісту навчального матеріалу підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
➤ Структурні компоненти методики художньої праці та їх характеристика.		
❖ Словесне та кольорографічне проектування.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Пошукове макетування з матеріалів.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Позатекстові компоненти підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Вимоги до структури підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Вимоги до навчально-методичного апарату підручника.	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
➤ Структурні компоненти методики технологій і дизайну та їх характеристики.		
❖ Художнє проектування та конструювання у різних техніках	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
❖ Проектні технології: художні, технічні, комп'ютерні	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування, залік	5
<i>Разом: 11 год.</i>	<i>Разом: 50 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Методика викладання дисципліни освітньої галузі «Технології» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Всього	Кількість рейтингових балів
1.	Лекційні заняття	3	3
2.	Семінарські заняття	3	30
3.	Відвідування семінарських занять	3	3
4.	Модульна контрольна робота	1	25
5.	Самостійна робота		50
Підсумковий рейтинговий бал			111
коеф. = $111 : 100 = 1,11$			

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

X. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

1. Підготовка майбутніх учителів до проектно-ігрової діяльності з учнями початкової школи.
2. Формування готовності майбутніх учителів до розвитку емоцій і почуттів молодших школярів у процесі ігрового дизайну.
3. Підготовка майбутніх учителів до формування конструктивних умінь в учнів 1-4 класів на заняттях з художньої праці.
4. Методика навчання графічного дизайну майбутніх учителів початкової школи на заняттях з образотворчого мистецтва і художньої праці.
5. Визрівання творчої особистості бакалаврів початкової освіти на заняттях у дизайн-студії.
6. Підготовка майбутніх учителів до формування ціннісних орієнтацій молодших школярів на заняттях з трудового навчання: технічної і художньої праці.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Короткий психологічний словник / за ред.. В.І.Войтка. – К.: Вища школа, 1976. – с.184.
2. Г.Гарднер. Структура розуму: теорія множественного інтелекту.
3. Букалов А.В., Ермак В.Д., Каганец І.В. Заочная школа соціоніки. – Київ: Сициотех, 1991.
4. Букалов А.В., Бойко А.Т. Соціоніка: тайна людських відносин і біоенергетика. – Київ: Укрвузполіграф, 1992.
5. Приступа Є.Н. Становлення і розвиток педагогічних основ української народної фізичної культури: Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України. –Київ, 1996. – 48 с.
6. Щербак П.І. Формування у студентів педагогічних інститутів потреби у фізичному вдосконаленні: Автореф. дис... канд. пед. наук:13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України. –Київ, 1994. – 23 с.

Додаткова:

1. Марко Грушевський. Дитина в звичаях і віруваннях українського народу. – К.: ЗАТ «Оболонь», 2001. – 96 с.
2. Волинець Л.В. Актуалізація загальної мистецької освіти в умовах європейської інтеграції // Шлях освіти. - №5, 2006. – с.18.
3. Букалов А.В. Структура и размерность функций информационного метаболизма: Введение в аналитическую соционику// Соционика, ментология и психология личности. – 1995. -№2.
4. Спирин Л.Ф. Профессиограмма общепедагогическая. – М.-Кострома: Академия педагогических и социальных наук: КГПУ им. Н.А.Некрасова, 1995.
5. Гордеева Н.Д. Взаимодействие когнитивных и моторных компонентов в функциональной структуре исполнительской деятельности. / Тезисы докладов всесоюзной конференции «Развитие эргономики в системе дизайна». – Боржоми, 1979.
6. Гордеева Н.Д., Гречина А.П., Мнацаканян С.А. Этапы построения сенсомоторного образа пространства. – В кн.: Эргономика. Труды ВНИИТЭ.- №16. – М.:1978.
7. Запорожец А. В., Венгер Л.А., Зинченко В.П., Рузская А.Г. Восприятие и действие.-М.:1967.

Інтернет ресурси:

1. [falko.ucoz.ua>blog/metod...u...trudovogo_navchannja](http://falko.ucoz.ua/blog/metod...u...trudovogo_navchannja) Метод проектів у технології трудового навчання. 1. Історія появи методу проектів. Метод проектів не є принципово новим у світовій педагогіці.
2. KazEdu.kz 1. Методика трудового навчання, її предмет, об'єкт і суб'єкт. Визначення завдань методики як навчальної дисципліни та галузі наукового педагогічного пізнання. 3. Зв'язок методики з іншими вузівськими навчальними предметами.

3. [kristti.com.ua»upload/file/-new-/kabinets...](http://kristti.com.ua/upload/file/-new-/kabinets...) Метод проектів у технології трудового навчання. Історія появи методу проектів
4. [br.com.ua»referats/Pedagogica/52889.htm](http://br.com.ua/referats/Pedagogica/52889.htm) Завдання трудового навчання і виховання Вивчаючи курс методики трудового навчання, майбутній учитель повинен з'ясувати цілі, завдання трудового навчання, оволодіти системою методичних прийомів
5. [litsoch.ru»referats/read/269658/](http://litsoch.ru/referats/read/269658/) Аналіз діяльності учнів початкової школи на уроках трудового навчання показав, що у ній ... - М: Просвещение, 1990. - 64 с. 60. Хорунжий В.І., Черніка Г.П. Методика трудового навчання в початкових класах. Ч. І. - Олександрія: РВА «Світло», 1996.
6. [umanpedcollege.at.ua»SR...MTNP...trudovogo_navchannja...](http://umanpedcollege.at.ua/SR...MTNP...trudovogo_navchannja...) Методика трудового навчання в початковій школі належить до педагогічних дисциплін і, як правило, вивчається студентами педагогічних університетів та інститутів після того, як вони набули відповідної психологічної та педагогічної підготовки
7. [nowoselie.ru»...kursy/rozvitok...trudovogo-navchannja/](http://nowoselie.ru...kursy/rozvitok...trudovogo-navchannja/) Зміст Вступ Розділ 1. Технічна творчість: її суть, значення, використання творчих завдань 1.1 Суть технічної творчості та її значення для всебічного розвитку учнів 1.2 Місце та значення творчих завдань для розвитку творчої діяльності 1.3 Особливості проведення уроків
8. [cnml.com.ua»index.php?cat=332](http://cnml.com.ua/index.php?cat=332) Початкова школа. ... Зміст уроків пропонованого посібника відповідає Державному стандарту початкової освіти, чинній програмі з трудового навчання для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів і підручнику "В.П. Тименко, І.М. Веремійчик.
9. [vchiteli.dp.ua»...dosvid...metodiv...pochatkovij-shkoli](http://vchiteli.dp.ua...dosvid...metodiv...pochatkovij-shkoli) На сайті представлені методичні посібники, розробки та конспекти уроків, презентації, тести, відеоуроки та багато багато іншого, що зможе допомогти в праці педагога. ... Трудове навчання. ...
10. [teacher.co.ua»index.php/explore/trudi/158-vse...4kl](http://teacher.co.ua/index.php/explore/trudi/158-vse...4kl) Посібник Усі уроки трудового навчання. 1–4 класи.